

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful ese de două ori pre septembra: Dumine'a si Joi'a. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditura folie pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiul prenumerationei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nu 99. ANULU XX.

Sabiu, in 10|22 Decembre 1872.

tru celealte părți ale Transilvaniei pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri strene pre anu 12 $\frac{1}{2}$ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru întâi a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a doi'a óra cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetitie cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Universitatea fundului regescu.

In nemidilicit'a nostra apropiere, aici in Sabiu, decurgu siedintele universitatii fundului regescu, de cari amu facutu si noi, dupa impregiurari, omintire. Momentuoso nu amu avutu nimic'a de impartasit din siedintele ce s'au mai urmatu, decât pote, ca motiunile si propunerea din partea deputatilor români de regula se respingu. Dara acum totusi avem ce-va: in siedint'a din 16 Decembre st. n. pre lângă totu protestulu depat. români se primesc unu proiectu de organisare pentru municipiile fundului regescu. Proiectul de organisare pôrta prototipul tendintiei sasesci din vechimea cea mai adonca. Elu in unu modu, cătu ocultu cătu presfântia, volesce a susu-tiené si pre venitoriu egemonic'a elementului sasescu in totu tienutulu fundului regescu, volesce, că ceea ce nu si-a potutu ascurâ pâna acum pre calea privilegielor sa o faca prin organisarea cea noua.

Nu ne atingem acum de ceea ce privesce dreptulu publicu. Cei ce au sórtea tierei in mâna 'si voru indreptá atentiuenea celu putienu asupr'a acestei părți a proiectului si ei dora voru si punestavile insintiarei unui statu in statu, eu privilegie, cari contradic principielor aperate si sustinute de ei in mai multi articuli de lege. Noi ne indreptâmu privirea asupr'a acelei părți, carea atinge interesele economice politice, carea vrea sa faca si astadi in tempulu libertătiei, caste deosebite de stapani si supusi, de ómeni cu drepturi si fâra de nici unu dreptu in afaceri comunale, in afacerile de avere publica si comuna.

Sa luâuu punct. VIII, că pre nimerite dintre celelalte puncturi, si ce astâmu in disulu proiectu? Astâmu introdusa curatel'a oraselor asupr'a comunelor dela tiéra. E dreptu ca intre aceste suntu si comune sa sesci, inse majoritatea sasescu in cetâti, carea a fostu totu-déun'a o mama buna fatia cu interesele sasesci din comune si mama vitrega falia cu interesele ne-saselor din cetâti si din sate, va fi si de aci in celo totu asiá si resultatele voru si totu cele de mai nainte: radicarea cu poterea a sasilor si apesarea ierasi cu poterea a elementului nesaseceu.

Totu asiá este proiectul si in alte părți ale sele, incât, pre lângă tôte volurile virile din organisarea municipale in comitate, organisarea proiectata este cea mai apasatore si restrigatoare pentru români si unde se asta si pentru magiari.

Cătu pote inse castigá unu statu din preferirea si postpunerea cetâienilor sei pote sa cugete ori ce omu cu mintea sanatosă, fâra de a si facutu studie separate de economia politica. Statul in casuri de aceste sustiene insusi o clasa de ómeni in misericordie spre a ingrasia pre altii, spre pagub'a binelui comunu si a prosperării sele.

Sa sufere asiá ce-va diet'a si sa si incovîntieze? Nu mai intendem vorba lunga, fâra dicem, pre scurtu, ca suntemu curiosi sa vedem ce va face?

Epistole dela tiéra.

— in Noemvre.

(Fine.)

Na voi aci a aminti despre conuentulu odiosu de passivitate, nu voi a insirá aci speculele ce le-am vediuta cu ochii, facute sub pretestulu acestui conuentu la alegerile trecute spre bucuria strinilor, — intrebui numai atât'a: Ore scissiunea incibata in sinulu intelligentie nostre spre daun'a poporului, si nutrita de cei ce nu li place a lucra la lumina, o se mai aiba durata? o sa mai tieni inca multu? Ore sa se mai asta si astadi in sinulu nationei nostre ómeni cu pretinsulu nume de opositionali, cari spre bucuria strinilor — ori pot chiaru la poruncel'a acelor'a, sa-si asta placerea de triumfu intru impedecarea unui congresu nationalu?

Cu unu conuentu: óre pâna cându asiá — si totu asiá?

Amu meditatu domnulu meu nu odata, amu vorbitu adese-ori cu carturari din sinulu poporului nostru — ómeni cu simtia si inima, — asupr'a nenorocitei situatiuni politice in care ne astâmu astadi, — fâra că sa simu potutu astâ: déca óre acesta nenorocire este ea o bataia — o pedepstă diegasca asupr'a nostra, este unu blastemu? seu o liesatura maiestrata compusa din intrigi cu multa sretia, — din partea acelor'a, cari totu-déun'a prijeau cu ochi intristati, de căte ori români se sci-au intielege laolalta, — si de atâtea ori tresoreau cu spaima, facendu-si naluci, de căte ori români aveau scopulu curatul de a se adunâ spre a se tangui si consultá si ei laolalta despre sórtea loru?

Amu meditatu dicu — si cu atât'a m'amuse fâra că sa simu potutu astâ caus'a reului. Abia in dilele trecute 'mi intiose putienu mangaiere unu bietu de mosiu betrânu, cătra carele tanguindu-me despre necasurile si neintiegerile nostre, cantandu asupr'a mea cu unu surisul placentu 'mi respusne: „Nu te superá nepote! lasa ca va veni tempulu — si pote nu va fi departe, cându ve ve-ti sci intielege ierasi bine, si ve-ti dâ mana cu mana. Se vede — dice — ca români de astadi — mai alesu voi cei ce sciti carte, inca totu nu sunteti apesati pre tare, inca nu v'a ajunsu cutietulu la osu; noi betrâni si parintii nostri, cari amu suferit de diece ori mai multu decât voi, rogam pre Ddieu in vremea gónelor celor grele, ni mangaiam unii pre altii ca fratii si scieamti tiene laolalta. Cându necasurile si suferintele vostre 'si vorn ajunge culmea, ve-ti si siliti si voi a dâ mana cu mana, de cum-va ve-li mai avea posta de a trai."

Trista mangaere — ce dreptu, dara destulu de instructiva, — cogetaiu in mine.

Meditationile intr'aceea — 'mi mai ingreuedia si astadi mintea, fâra că sa potu esti la cale. — Unii ca si altii — activisti si passivisti, cu totii trebuie sa simu convinsu, ca asiá dupa cum ne merge astadi nu e bine, — ca calea pre care mergu astadi cei ce s'a abatutu dela tienut'a nationala de mai nainte, e gresita, unii ca si altii — déca ni mai pasa de numele românu, déca mai punem u pretiu pre vre-o reputaion nationala, trebuie sa ne infiorâmu, cându suntemu siliti a mai face trist'a experientia, ca in sinulu nationei nostre se mai asta si astadi ómeni — si inca ómeni cărunți — cari din ura personala, că sa nu mai amintescu aci si intoleran'ta confessionala, — din o ambitione vana si chiaru post'a de resbunare contr'a semenilor loru, cari nu li-a facutu nici cându vre-unu reu, se jocă, facu siega din cestiiile cele mai vitali ale nativelui, intr'unu tempu atât'a de criticu.

De unu tempu incóce amu avutu ocazie a conversa si a tiené din cându in cându corespondintie cu ubii dintre barbatii nostri de influintia, si m'amuse convinsu, ca acei ce se numescu passivisti, intocmai marturisescu si recunoscu că si activistii, ca calea apucata e gresita, ca scissiunea nostra e pericolosa, si totusi ce sa vedi? unii dintre densii mai bucurosu se uită in fat'a pericolului ce ni amenintia natuinea, decât a abdice de o ambitiune séca. Trei epistole 'mi stau nainte, primele asta véra dupa ce abia trecusera alegerile de deputati, — dela trei amici stimabili, dintre cari unul activist si doi passivisti, si inca mari passivisti, si marturisescu ca toti trei descriu cu acelasi colori situationea nostra deplorabila, ca cându le-aru fi dictat totu aceeasi minte si anima. Amu statu pre locu uitito, le-amu cedita cu multa atentiune, si m'amu intrebatu insumi pre mine:

Ore pentru Ddieu, cine a potutu si aforsisitulu, carele mai sci'u inventa togmai in aceste dile grele cele două cuvinte ominose — cele două concepte

nenorocite: „passivistu si activistu; cându unul că si altul e convinsu ca natuinea prin scissiona urmata din acele două cuvinte sufere naufragiu! Fâra că sa facu abusu din confidentia amicilor mei stimati, căci confidentia mi-a fostu si-mi va fi totu-deun'a unu lucru pretitivu si săntu — fia-mi permisu dle red. a face unu micu estraș din acele epistole. Eata ce-mi seria amiculu activistu: „Mi aducu aminte din copilaria, cându invetiamu in scola de confusionea babilonica, cu ce pietate admiram lucrarea provedintiei, pre cându astadi la noi domnesce int'adeveru o confusione — intogmai, ba pote si mai mare decât aceeasi. Amu ajunsu că sa nu ne mai potem intielege frate cu frato! Doi insi déca convenim — nu ni potem capacitate unulu pre altulu, nu ni potem unu intr'unu punctu de procedere solidaria, va sa dica nu ni pricepem.

Óre sa fia si acést'a o lucrare providentiala, ori ca ni-au parasit geniulu celu bunu, ce umbrea odiniora pre strabunii nostri? Ce sa fia óre? Ur'a, dusimani si invidia 'si jocă rolulu loru infernalu dfo'a la amédi in sinulu nationei nostre, unii pre altii ne suspicionam, unii pre altii ne ruinam si căte pecate negre tôte le aruncâmu in satia unulu altui'a.

Trista icôna a situatinnei, dar'e adeveru. — Activitate! passivitate! două concepte contraste moderne, ne-a adus la starea a ni speria de ele că de ciuma.

Spunem dieu frate óre nu suntemu noi de compatimiu? —

Pâna aci activistulu. — Eata ce-mi seria passivistul primu: „Nu destula calamitate aceea, ca ne astâmu confessionalmente desbinati, nu-i destulu legionulu de inimici straini, amu trebuitu sa ne mai despartim si politicesce in două tabere inimice, si inca togmai intr'unu tempu atât'a de criticu, in imprejurari atât'a de grave — că pote nici odata! Verdictul sortiei si manj'a provedintiei se paru a se fi conjurat in contr'a nostra. — Una mare blastemo."

Amiculu alu doile passivisti, 'mi dice intre altele: „Trecura si alegerile cele pocite, amu lasatu poporulu de prad'a strainilor credința ca vomu potea salvâ una principiu — Au trecutu, sapt'a, sa implinitu.

Cine va fi oracolul — care sa ne invetiis acum ce e de facut? — dupa parerea mea unic'a sperantia o mai potem ave in intr'unu congresu nationalu. Numai aci se mai pote incepe firul ruptu, numai aci ne mai potem apropiá unii de altii, — numai aci mai potem intempiná pericolul comunu ce ne astâpta. — — Sa ne rogam lui Ddieu sa ne ierte pentru cele trecute, déca cum-va mai meritam iertare."

Eata aci dle red! ce vorbescu dara ómenii nostri de diferite principii, — marturisescu un'a si aceeasi, ca dilele suntu critice, ca e pericolu, ca e reu, ca e gresiela, ca e blastemu. — Asiá este! dara cine pôrta vin'a? de unde provine reulu? — Cari suntu acei'a cari su disu: aideti frati sa lucrâmu cu poteri unite atât'a cătu potem, sa ne luptâmu a micu pericolulu, sa le spunem celor ce ne apasa unu — veto — francu si romanescu? Cine au fostu acei'a cari mai bine de unu anu si jumetate au strigatu: aideti frati, sa ne adunâmu intr'unu congresu, — spre a ne consultá, spre a ne formulá gravaminele, — că sa seia lumea si tiéra: unde si ce ne dore? si cine suntu cei ce ne lovesc si asupresu? — Si fatia cu acesto ne-suntie, cine au fostu acei'a, cari respondau: n'o sa mai lucrâmu nimic'a, căci nu vremu a ne mai persecutiunilor pre noi si familiale nostre, căci nu vremu a ne periclitâ autonomia patriei, — că cându vedi domne activitatea aru trage dupa sine periclitarea patriei? cine au fostu acei'a, cari togmai dupa gustulu si voi'a acelor'a, ba pote chiaru cu consensulu acelor'a, — pre cari ei ii tim-

brau de asupratori și tirani, — se fereau ba, se fereau și astăzi — că de ciuma — de o adunare națională? — Cine suntu dura unii, și cine suntu ceia-lalți? Să în fine cine suntu responditori istoriei, pentru pericolul și daunele urmăre din scrisoare?

Dară lasu la o parte întrebările, e tempulu supremu a ne lasă odată de jocurile copilarescii, e tempulu a incetă cu certele, și acei ce le producă și dau ansa la ele să nu-si uite, ca vredno densii a ruină pre altii — se voru ruina și pre ei insisi; e tempulu a ne mai intinde inca odată mână — și apoi? Atunci apoi să ne mai întrebăm — de căcum-va nu e pre lăudiu: ce e de facut? Ieră oraculul carele ni-ară săi dă adeveratul sfatu bunu, și carele uniculu e competențe a ni consultă într-o tempu atât de criticu după modest'a mea parere nu pote fi altul, — decât numai națiunea, reprezentată într'o adunare națională.

Iubeiu cu acestea pentru astă data die red! asu dorință că în serile ceste lungi de earna cu permisiunea d-tale sa-mi mai potu continua episodice*). Sa audim de bine!

— u.

Din Fagaras iu avem scris, ca în fine său alesu deputati pentru dieta, și adeca pentru cerculu superior Mădăy și pentru celu inferior Teliiki. Amenuntele petrecute la alegerile acestei încă nu credem că ne suntu pre deplinu cunoscute, pentru că sub mistificatiunile respandite asupra-le, pote intr'adinsu, trebuie să fie ceva ascunsu, ceva numai pentru omenii inițiați în secretele alegerii. Dintre soile române a vorbito pâna acum la deslegarea unei părți a enigmei mai multu „Federatiunea“. Cine sta bunu însă că coloraturele corespondintelor nu suntu anume compuse de asiă, că pe catetele alegerii să gravileze pre partea activiștilor? Adi, mâne vomu sci lucrului mai apriatu și atunci lu vomu impărtasi curata și simplu după natur'a lui. Astăzi dămu, pre lângă rezultatul alegerii, sub totă rezervă, scirea ce se vorbesce, ca unu rolul principal aru si jucata in totă afacerea unu aspirant, passivistu de profesiune, la postulu de viitoru capitaneu supremo in districtulu Fagarasului.

Diet'a Ungariei și începă eri seriele craciunului, cari voru dură pâna in 11 Ianuarie 1873.

Foi'a oficiale anuncia denumirea lui Bela Szende de ministro alături alegării tieriei.

*) Ni-veti să-moue să publicului o mare placere. R.

Prințipele de Bismarck a sositu in Berlinu. Indată după sosirea abdisu de postulu seu de ministru presedinte prussianu, retinendu postulu de ministru de externe pre lângă celu de cancelariu al imperiolui. In postulu de ministru-presedinte se dice ca i va urma ministerulu de interne alu Prusiei.

Adunarea națională din Versailles a fostu testrua unor discussioni infocate. Ans'a au dat'o petitionile venite din partea republicanilor din tierra, carii cereau disolverea adunării presentă și alegerea unei adunări noi. Gambetta a fostu unul din apăratorii celor caldi, dura moderati, ai petitionilor. Min. Duflure, in o cuventare escelenta, pasiesce in contră disolvării adunării, și adunarea trece la ordinea dilei.

In Spania iera a fostu in 11 spre 12 Decembrie o miscare săngerăso și inca in capital'a regatului, in Madridu. Liniscea este restabilita in capitala, dura regimulu mai are de lucru cu riscările cea vechia a carlistilor, carea de multu acum e totu aprape de a fi potolita.

Diet'a Ungariei.

In 13 Decembrie tienă cas'a deputatilor o sie-dintia scurta, pre care o deschise presedintele Bittó la 10 ore. — Dupa rezolvirea formalierelor ascercene A Bujanovics raportulu comisioanei esmină speciale pentru pertractarea proiectelor de lege prezintate in afacerea cestiunii de aperarea tieriei, in deosebi raportulu despre proiectulu de lege, care se referesce la recrutarea din 1873. Raportul acesta se va tipari și tramite sectiunilor. — Ministerul de justitia Pauler respunde la o interpellare a lui Miletics. — A. Pulszky prezinta după aceea raportele comisioanei centrali despre proiectele de lege cari se referesce la acoperirea recerintei de cai pentru armat'a comuna și hovedi, la vre-unu casu de mobilisare etc. Raportele aceste se voru tipari și pune la ordinea diliei. Presedintele Bittó incheia apoi siedintă inca nainte de 11 ore.

Siedintă din 14 Decembrie o deschide presedintele Bittó de asemenea la 10 ore. Dupa rezolvirea formalierelor obisnuite interpellăza T. Péché și pre ministrula de comunicatiune ca din ce cauza nu se introduce limb'a magiară in comptabilitate etc. la drumurile de fera ungurescii?

Că sa potu acum deslegă și cestiunea aceea premisa, adeca, ca ore potés'aru multiamă natur'a omenescă numai cu un'a eri numai cu alta din acestea dăue, ori ca ea le reclama pre ambele, nu este greu.

Sa premitu întrebarea ca ore destulu i-aru fi omului numai cu inteligenția fără de anima, său din contra numai anim'a fără de inteligenția spre a putea fi aceea ce este, adeca omu?... Nu! nici fără de un'a, nici fără de cee-lalți omulu nu este și nu poate fi omu. Togm'a asiă se află densolu și făță cu cultur'a intelectuale și morale; nici fără un'a nici fără de cee-lalți omulu nu este frumosu.

Lipsindu-i o inteligenția desvoltata prin cultura, nu-si poate ajunge scopulu animei sele desvoltata in simtieminte, căci ce poate să facă o lumina debila, obscura, cu unu imperiu vastu de simtieminte perfecte. Lipsindu-i anim'a morale și nobila, adeca anim'a cu simtiemintele desvoltate, nu-si poate ajunge scopulu spiritului seu desvoltatui intelectualmente, căci ce poate să facă o inteligenția mare, o lumina stralucitoare, unu săro frumosu cu o anima seraca și slărpa. Nemic'a!...

Fără de desvoltarea corespondentoriei a acestor doi factori din natur'a umana, nu ne potem nici cându ajunge scopulu ce urmarim.

Lumin'a are lipsa de caldura și caldura are lipsa de lumina că sa-si poate împlini missiunea ce le-a prescris creatorul. Nici unu pomu lasat sub ceriulu liberu nu infloresce la noi, și nici unu câmpu nu înverdiește in geros'a luna a lui Carindariu, fire-aru și orele ori-cătu de lucitoriu; și nici o floră nu devolte buchetulu seu de o ni lipsită prin maiestria de lumina, de graciele dilei fire-aru chiaru lun'a lui Maiu.

Intru adeveru, vieti'a, fructele și inaintarea in lumea fizica resultă numai din anotimpurile cele bune, cându lumin'a vine in unire cu caldur'a; și ierăsi: vieti'a, fructele și inaintarea in lumea ome-

E. He dr y prezinta raportul dela comisioanea centrală și adeca despre acele două proiecte de lege cari se referesce la inmultirea personalului judicialu dela tribunalulu Pestanu de comerciu și poliție, și mai departe la suspendarea tribunului de finanță.

— Proiectele aceste de lege se voru pune la tem-pulu seu la ordinea dilei. — Se facu raporte din partea dobor comisioanei verificătoare și din partea comisioanei economice și apoi se trece la ordinea dilei, la care sta pertractarea raportelor a comisioanei petitionarie despre petitionile contineute in seri'a 7 și 8. In cele mai multe casuri cas'a primă propunerile comisioanei petitionarie.

Urmăza la ordinea dilei pertractarea proiectului de lege despre imputernicirea ministerului pentru administrarea averei statului pre cuartalulu primu a anului 1873. — Dupa o desbatere scurta, la care luara cătă-va deputati parte se acceptă proiectul cu majoritate mare atât in desbaterea generală cătu si in oca speciale nemodificat.

Publicarea protocolelor funduarii in Transilvania.

EDICTU

Despre publicarea cărților funduarii pregătite respective sussepută in comunele districtului Naszseudu și Bistrită, apoi in comunele districtului filialu Barocuz tienatoriu de districtulu primariu Odorheiul secuiescu; in comunele districtului Miklósvár incorporat cu districtulu Hăromszék, și in acele comune a comitatului Albeu-superioră și tienatoré de sedri'a judecătorescă din Seps-Szl.-György, care suntu impartite judecătoriei cercuale din Baroth: mai incolo in comunele orașienești: Seps-Szl.-György, Mediasiu, Orestia și Hatieg; in fine in comunele comitatului Colosi: Farago, Legin și Berchenisius, in care pentru impartirea otarului acum'a s'a pre-gatit si finit localisarea.

In urmă ordinatunei instițului misteriu reg. ung. de justitia dto 12 Octobre 1872 nr. 30174 in privința mentionatelor operate de cărți funduari se facu cunoscutu urmatorele:

I. Localisarea pentru introducerea cărților funduare este pre deplinu terminată:

a) in acele comune alu districtului Naszseudu, luându afară comun'a Radn'a-veche, care concurg la sedri'a judecătorescă din Naszseudu, adeca: Bi-chigiu, Poldru, Gauren, Hordou, Rebr'a, Mocodu,

păsca resultă numai din bunastarea animei și a in-telegintiei.

Esempile și evenimentele din luma ne dă destule probe despre acăstă; ele ne arată ca unde numai inteligenția este desvoltata și puternica, ieră anim'a seraca și slărpa de simtieminte nobile, acolo este putințu de sperat. De multe ori inteligenția lipsita de noblet'a animei, este fatală; de multe ori inteligențiale fără de animi simtieminte, in locu de a spori binele și sericea le risipescu și le devastă-dia. — Să ierăsi unde numai anim'a e desvoltata și avuta de simtiuri morale, ieră inteligenția simplă și ignoranta, acolo inca e putințu de a speră; in asemenea locu putințe se produc și multe lipsescu. De multe ori anim'a dominitoră numai singura, lipsita de inteligenția corespondentorie, in locu de a intemeia viață fericita, retacește dela sericea abandonă binele, și fiindu prea credula, currendu poate sa aduca pre omu prăda, său nesciintie sele, său speculei streine.

Ce se intemplă chiaru in dilele noastre cu pri-vire la acăstă?... tristu!... Ori-cine poate cunoșce și vedea, ca o atare inteligenția, ce nu și are de camerada o animă bună, este in stare a se gloră chiaru cându prin fortile inventate de sine, poate sa stropescă pamentul cu sânge; cându poate că sa-si facă arme multe că sa ucida cu ele, și cându poate că sa despăgă prin cursele sele, sa sploateze și sa compile pre altii mai debili. E fericire dura aici in acăstă stare de lucruri?... e progresu spre bine?... bă-nu! din contra e terore, e ne-sigurantia e decadere!

Si ieră-si, ce se intemplă acolo unde numai anim'a e mare, inse inteligenția prea mica spre a poate conduce anim'a!.. Ori cine poate cunoșce ca atare anima este in stare a se laudă chiaru, eu nai-vitatea sea; este in stare de a se gloră chiaru cu nefericirile, ce lovescă asupr'a bietului omu, și a se pleca chiaru inaintea patimilor ce se survenesc asupră-i; este lesne inselata de a-si lasă tôte ale sele stră-

FOISIORA.

Cuventare

despre cultur'a intelectuală și morală, rostită la serbarea arangată in preser'a dilei săntului Andrei — de M. Tom'a cl. in a. III.

(Urmare și fine.)

Cultur'a morale este aceea potere vivificatoria carea misica voință spre bine și face că sa resarcă din trens'a faptele; ieră cultur'a intelectuală este puterea aceea, ce nutrește viață manifestată in voiniță și face săpetele rasarile din trens'a fructifere și avantajoase. Cultur'a morale este desvoltarea tuturor acelor insusiri ale animei cari facu pre individu ca sa fie deliciul și desfășarea societății; ieră cultur'a intelectuală este desvoltarea acelor insusiri ale mintei, cari facu pre individu a fi sală și gloră a societății.

Cultur'a morale are de scopu a intemeia o viață fericita și placuta lui D-dieu; problem'a ei este a desvoltă in anima semtiile cele nobile și a coordonătă activitatea ei cu mintea și cu legea, și astfelui a conduce pre omu pre calea gloriei, căci ei bine trebuie luate seamă, totu gloria numai in înbinzarea cu morală este si pot se fia gloria adeverată, era lipsita de o morală bună, fire-aru ca ori cătu de stralucita, totusi nu este gloria că nu mai desertează, — chiaru și cându ar portă atributul de patriotică sau națională. Cultur'a intelectuală are de scopu a intemeia o viață prosperă și avantajoasă; problem'a ei este a ageri inteligenția, a o face puternica și patrundetoria, și a coordona legea și adverul cu semtiile animei, apoi astu-felui a îndreptă pre omu pre calea mai irei, căci precum gloria a eterna dela morală astu-felui și marirea aterna dela spiritu. —

Acestea suntu caracterele cele mai esențiale și mai evidente ale destingeriei ce amu potutu eu sa afflu între cultur'a intelectuală și cultur'a morale.

Mititei, Rebresor'a, Naseudu, Nepos, Parv'a, Poeni, Romuli, Runcu, Salv'a Suplai, Telciu, Zag'a Suseni, Misloceni, Sioseni, Prund si Tihutia, Lesiu, Bistrisiora, Rusulu - Borgoului, Tiha, Morosieni, Gledin, Ilv'a-mica, Ilv'a-mare, Sieuti, Cosn'a, Chirlibaba, Mogura, Maieru, Monoru, Budaculu romanesca, Rodna-noua, Regla Sângelorgiu si St. Josefu.

b) in comunele districtului Naseudu si contineator de sedri'a judecatoresa din Bistritia: Nagy-salu si St. Ivanu.

c) in comunele totu acelu district si tienator de sedri'a judecatoresa din Maros-Vasarheiu: Maros-saleu si Marocz-Oroszsalu.

d) in comunele districtului Bistritia, inandu asta comunele Dipsia si Terpiu si tienator de sedri'a judecatoresa din Bistritia, adeca: Krainemetu Bistrisiora, Budacusasescu, Sin-giorgiu, Besenyeu, Jeado, Letintie, Dumit'a, Monaru, Ujsaleu Petrisiu, Pinticasasascu, Geln'a, Skymnyir, Jonciu, Aldorsu Dumitrie, Ferihazu Vermesiu Gind'a si Zseicu.

e) in comunele districtului filialu Bardocz, contineator de districtului primariu Odorheiu si de sedri'a judecatoresa din Seps-St.-György impartite judecatoriei cercuali din Barotu, adeca: Bardoz, Bacobzafalva Füle, Kis Baczonu, Magyarermen, Olesztelek, Szaldobos, Teleghi Baczon, si Warghy.

f) apoi in comunele districtului Miklosvar incorporato cu Haromszék, si contineator de sidri'a judecatoresa din Seps-St.-Györgyi adeca: Baroth, Bodos, Böön Cöpecz, Nagy-Ajta, Közép-Ajta, Szaraz-Ajta, Miklosvar, Seps-Baczon, si Zalánpatak.

g) in fine, in comunele comitatului Albei-supérieure, Agostonfalu, felsö Rákos si Urmös, care asidere suntu impartite judecatoriei cercuale din Baroth contineator de sedri'a judecatoresa din Seps-St.-György.

h) in comun'a orasienesca Seps-St.-György contineator de sedri'a judecatoresa de acolo.

i) in comun'a orasienesca Mediasiu contineator de sedri'a judecatoresa de acolo.

k) in comun'a orasienesca Orestia contineator de sedri'a judecatoresa din Alb'a-Iuli'a.

l) in comun'a opidana Hatiegua contineator de sedri'a judecatoresa de acolo: in fine

m) in comunele comitatului Colosiu, care pentru impartirea otorului mai tardiu s'au localisatu, si anume: in Farago contineator de sedri'a judecatoresa din Marosiu-Vasarihei, in Legiu si Berchenisiu, care concurg la sedri'a judecatoresa din Clusiu.

Cările funduare pre deplinu terminate a comunei mentionate, dimpreuna cu registrele paralele de posessiune si desemnul linialmentelor de acele tienator se voru transpune dela 1-a Ianuariu

1873 la oficialele de cărti funduare ordinate lângă judecatorie mentionate sub II, unde ale vedeori cui e permis in orele oficiose.

II Afacerile de cărti funduare le proveze:

1) sedri'a judecatoresa din Naseudu pentru comunele enumerate sub I. a) alu districtului Naseudu.

2) sedri'a judecatoresa din Bistritia pentru comunele enumerate sub I. b) alu districtului Naseudu, si cele sub I. d) enumerate alu districtului Bistritia.

3) sedri'a judecatoresa din Marosiu-Vasarihei pentru comunele enumerate sub I. c) din districtului Naseudu si a comunei Farago din comitatul Colosiu enumerate sub I. m).

4) sedri'a judecatoresa in Seps-St.-György pentru comunele enumerate sub I. e) f) g) h).

5. sedri'a judecatoresa din Mediasiu pentru comun'a Mediasiu enumerate sub i).

6) sedri'a judecatoresa din Alb'a-Iuli'a pentru comun'a Orestia enumerate sub I. k).

7. sedri'a judecatoresa din Hatiegua pentru comun'a opidana Hatiegua numerata sub I.) in fine:

8 sedri'a judecatoresa din Clusiu pentru comunele Legiu si Berchenisiu din comitatul Colosiu, enumerate sub I. m).

III. Cu privire la trebile si afacerile officiose, care se voru incepe cu 1-a Ianuariu 1873 la fia-care din judecatorie susu insemnate se emitu urmatorele provocatuni si dispositiuni:

1) Se provoca tota persone, cari in urm'a vre-unui dreptu de proprietate, de pemnu ori de arenda, avutu inca pre tempulu autenticare protocolelori cartilor funduare, seu celu pucinu castigatu inca inainte de 1-a Ianuariu 1873, credu ca potu sa pretinda vre-o indreptare, intregire, descriere, adaugere, seu stramotare in protocolele cartilor funduare, fia in privint'a compunerei corpului funduarii seu a relatiunilor de posessiune intabulate; ca aceste pretensiuni pana inclusive la 31 Augustu 1873 cu atatu mai vertosu sa le insinuiedie, cu catu la din contra, acale spre daun'a unei alu trelea, care pre temeiulu increderilor cuprinse in protocolele funduare, incepndu dela 1-a Ianuariu 1873 va castigá ou creditia buna, alte drepturi tabularie, nu voru luá mai multu in consideeatiune.

Acest'a insinuare are a se intinde pre tota drepturile de posessiune inca necuprinse in protocolele funduare, fara osebire, ca ore in cartile vechi esites eu neesile din usu, ori in fasiuni funduarie seu alte carti, foie si registre, suntu cuprinse ori ba, si ori a intinsu o partida in privint'a transcrierile de posessiune a vre-unui bnnu castigatu rogare la vre-o judecatoria, si judecatori'a a decisu asupra acestor instantie, si ori ba.

Deci indatorirea spre insinuare cade mai alesu pre tota astele persone, ale carorui drepturi de posessiune la comisiiunea localsarei nici prin sine nici prin representantii denumiti de comisiiune s'au adusu in valore; seu cari nu au fostu in stare dupa regulile localsarei a-si legitimă afirmatulu dreptu mai tare de posessiune ori de compesesiune in contra posesorului faptico astazi prin comisiiune si inscrisul in protocolele funduare; pretensiunea loro adosa inainte fia insemnata in protocolele funduare seu in protocolul generalu de pertractare, ori ba.

2) Mai departe tota personele cari:

a) pre realitatile inscrise in protocolele funduare dupa delermurirea prea inaltei patente de avicititate din 29 Maiu 1853, si-au adusu in valore dreptulu de avicitate seu de rescumperare pemnorale, au sub astu titlu legitimu si-au insusitu dreptu de proprietate, — seu caror.

b) dupa otarirea aceleiasi patente de avicititate li se cuvine terminu mai lunga spre realizarea dreptului de rescumperare pemnorale prin asta se provoca acesto pretensiuni pana celu multu la 31 Aug. 1873 inclusive, spre inconjurarea urmarilor de dreptu amintile mai in susu sub punctul 1, a le insinuá, si in casulu amintit sub a) procesulu de dreptu pendente, spre adnotare in protocolul funduarii, seu dreptulu recastigatu prin calea legala spre stranare in acelasi; iera in casulu b) dreptulu de rescumperare pemnorale, ce li se cuvine inca, spre insempare in protocolulu funduariu a-lu legitimu cu documente autentice.

3.) Asemenea tota persone, cari pre bunurile nemiscatore inprotocalate, seu si-au castigatu dreptu de prioritate, pemnu, servitute, au alte drepturi prin intabulari, insemnari, adnotatiuni, ori conscrieri pemnorale judiciari, seu pana la 1-a Ianuare 1873 inca-si voru castigá, se provoca, aceste drepturi din scopulu inscrierii loru in fóia sarcinilor corpori loru funduare pana celu multu 31 Decembre 1873

incloseve cu atatu mai siguru a-le insinuá, cu catu din contra dreptulu prioritalei castigate mai inainte si-lu voru perde; pre-cându din contra facendu insinuare, la tempu cuvenit, dreptulu de antaietate castigato pana la 1-a Ianuare 1873, i voru remane in valore facia si cu a cei castigatorii si creditori ipotecari nuoi, cari au castigatu dreptu de proprietate seu de pemnu dupa dia a acumu mentionata.

4.) Acele pretensiuni, care se basadie pro deobligamintele urbariale, seu alte referinte de acea natura, regulate prin patent'a din 21 Ianuie 1854 editata in foia de legi imperiale, bucat'a LV. Nr. 151 suntu eschise de la provocarile edictale spre insinuare si demonstrare, precum si de la pertractarile obiceiuite in urm'a edictelor ora deosebire, fia acele in protocolele de localisare prenotate, ori ba.

5.) Terminii edictali prescrisi in alinile precedinti, nu admisu neci prorogare, neci iustificare ori innoire de procesu.

6.) Publicatele protocole funduare se voru considera si conduce de la 1-a Ianuariu 1873 incepndu ca carti funduare conformu §. 321 din codicea civila generale; deci incepndu dela dia a mentinuta drepturi noue de proprietate, ipoteca ori alte drepturi reali asupra bunurilor nemiscatore indroduse in ele, se voru poté castigá si transferi asupra altor, precum si a se sterge numai prin intabulare legala in acele carti, fia de a deroga in se pretensiunilor asupra acestor bunuri nemiscatore mai niente castigate, insinuate si legitimate in termenul editiale.

7.) Prescriptele, dupa cari voru avea de a se intrepră părțile si judecatorie la imprimarea si executarea trebilor si afacerilor officiose, insemnate in acestu editu, suntu cuprinsu in procesul' transilvanu pentru cartile funduare, emisa cu ordinatiunea Ministerului de Justitia ddt. 5 febr. 1870 (Archivu ordinatiunilor, anul 1870 fasciora I. si II.)

8.) Acei creditori, cari prin ore-carea transcriere aru suferi stricaciune cu privire la prioritata pretensiunilor loru transcrise seu transciendu exceptiunile si satia cu un'a a trei'a persona le pot realizá inca in siese loni dupa terminul despusu in punctul 3, — adeca pana la finitula lunei Ian. 1874, referesca-se acele exceptiuni la validitatea pretensiunilor, la inceata, ori prioritata loru. — După decurgerea acestui terminu, facia cu o a trei' persoana nu se voru mai poté realizá asemenea exceptiuni.

9.) Judecatoriele indicate sub II, in afacerile lor voru intrebuinta sigilul judecatoriei respective. Clusiu 20 Noem 1872.

Directive r. u. de carti funduare pentru Transilvania.

Dev'a, 2 Decembre v. 1872.

Domnule redactoru! Binevoiti, ve rogu, a publica numele binevoitorilor domne române ce dejá s'au grăbitu a ne tramite afraudele d-lor pentru Loteria pentru terminarea bisericei române din Dev'a. *)

Obiectele primite pentru loteria.

Domin'a Iekim (Sabiul). Unu portretu a lui Michaiu Eroului. O misina de casea de porcelana. O sticla asumetur. Unu costumu de baia. O parechia de camesieri impletiti. Siése garnituri de perina impletite.

Dona C. Poenariu (Bucuresci). O punta de tabacu impletita cu aur si metasa.

Dsior'a Flórea de Dunc'a (Bucuresci). O perina brodata in reliefu.

Dsior'a Cassandra de Dunc'a (Bucuresci). O parechia pantofi brodati cu lana si metasa.

O batista finu brodata in gimnasiu de sete din Bucuresci. Dna Zacharescu directoarea institutului.

Dra Minerv'a Draghiciu (Dev'a). O perina brodata cu metasa pre catifea.

Dr'a Ecaterin'a Draghiciu (Dev'a). Unu sacchetu de batiste brodatu. O punta impletita de metasa.

Dra Herbel (Dev'a). O cascavela brodata.

Dsior'a Herbel (Dev'a). O tavita de lampa.

Dra Euphelia de Horvat (Dev'a). Unu porto-bilete brodatu. Unu cosiuleti de bilete.

*) Doma Elen'a Papu, din motive imperiose, a lasau asupra mea sf functiunea de cassiera. Rogu deci pre tota domnile ce voru binevoi de acum inainte a ne mai tramite obiecte pentru loteria - en positiune a le adresá mie in Dev'a.

Constant'a Dunc'a Schiau, presedint'a comitetului pentru loteria.

Dr'a Horvatu (Dev'a). O tarită. O garnitura de seseinice.

Da'a Constantia de Dunc'a Schiau (Dev'a). O perina brodată cu aur. O garnitura camasie fină brodată și cu dantelle.

O cravată brodată. Unu album Carolu I. (Splendidu imprimat in Bucuresci). O colecțiune de 5 exp. cărti, ultimele sale opuri.

Dn'a Elena Papiu (Dev'a). Unu acalită legalu în catifea cu copci de argintiu.

Dr'a Ana Piso (Sacărâmbu) O cascuetă de casă lucrată cu firu. O centura de pușcă lucrată cu lână și metasa.

Dr'a Gisela Stirbu. O coroană de parete de margele. O parochie pantofi brodati.

Dr'a Elisa Flórea. Trei fetie de perina lucrăte de bumbacu.

Dr'a Otilia Kolossi. O perina de ace de margele.

P. S. La ocașie rugămu pre domnele române la care ne-am adresat prin scrisori său diuinări sa binevoiescă a grăbi cu trimiterea generoselor d-lor afărante pentru că sa potemu înființă loteria în profitul bisericiei române din Dev'a.

C. de D. S.

Romania:

"Cetima — in "Monitorul Oficial"."

Joi, 30 Noiembrie la amedi, I. S. Domnitorulu inconjuratu de cas'a sea civile și militara, și in presentia lorii ministri, a primitu cu solemnitate obicinuită, comisiiunea alăsa de camera pentru a prezintă Marii Sole respusulu adunării la discursul tronului, d. Dim. Gr. Ghică a cettu urmatoreia adresa :

Prea Inaltate Dómne, Adunarea deputatiilor a ascultat cu fericire cuvintele rostite de către Mari'a Tea, cu ocașia deschiderei sesiunii seane anuale. O intelegerie leala între poterea legiuitorie și cea executiva basata pre respectul scrupulosu al prerogativelor lor reciproc, întarite printre unu controlu seriosu, va fi totu-deun'a cea mai buna garantie de ordine și de stabilitate.

In ceea ce privesc regulaarea finaciilor, camera nu s'a datu in latori de a votă noue imposite. Adaogerea acestor sarcini a fostu compensata prin creatiuni importante de utilitate publica. Nationea, care supără cu barbatia greutătile, nu va întârdia a semti și bine-facătoarele rezultate economice ale stării de lucruri.

Căile ferate, acestu midilociu de prosperitate, constituie pentru noi mai alesu o conditioane esențiale a poterei noastre productive; fără densele agricultură noastră nu ar mai fi potuta pre viitoru susține concurenția din ce in ce mai amenintătoare a altor state. Sontem multiamici Mari'a Tea, de incredintarea ce ni se da ca construirea restului, resolu atât de importantu pentru productivitatea intregei linie, este de acum asigurata. Camer'a a cautat sa dea acestei școli o solutie practica și justă; ea va forma și in această sesiune objectul celor mai seriose preocupatiuni.

Institutiunea creditului fonciar, pre care camer'a spera ca va fi in mesura a o votă chiaru in sessionea acăsta, va mai indeslușa inca o trebuintă profunda semtita de ti'eră intréga.

Poteti fi siguri asemenea, Pre Inaltate Dómne ca Adunarea nu va refusă cheltuielile neapărate pentru întretinerea și desvoltarea poterei armate necesara sigurantiei și demnităției tieri. Vomu efortul totu-dodata sa ajungem la acestu scopu primă inteleptă companire a resurselor de cari disponem.

Cătu pentru nouele reforme ce ni se anuncia prin mesaj, camer'a le va cercetă cu totă atenție ce merita. Printre inteleptă aplicare a legilor, se da pre facia defectele și neajunslelor, și reprezentatiunea nationale va fi pusa în stare de ale aduce imbuhatatiri adeverate, căci ele suntu indicate prin practica și prin esperintia.

Adunarea Prea Inaltate Dómne, are convintiunea ferma ca imbuhatatirea legilor va fi constantă îngrijire pentru guvern, și ca nu va inceta de a-si îndreptă tota solicitudinea sea asupr'a alegerii personalului chiamatul ale aplică. Astu-feliu numai, legile votate trecu din domeniu teoriei in acel'a slu faptelor și eserseza asupr'a societăției influență loru bine-facătoare.

Amu vedio tu cu placere Prea Inaltate Dómne, ca guvernoului Marii tale nu marginesc numai îngri-girea sea la interesele materiali ale prezentului. Religiunea, care inaltă sufletul, instruciună care lumină spiritul sunu cele două temelii statelor române pre care se va asiedă ori-ce societate preocupață de viitorul seu. Camer'a nu va cruti nimicu pentru a satisface pre deplin aceste interese scumpe națiunii române.

Amu primitu de asemenea cu multă iumătare, Prea Inaltate Dómne, asigurarea ca relațiile noastre cu poterile străine sunu satisfăcătoare. Guvernul și națiunea română, tari prin sentimentul drepturilor de autonomie ale tieri, consacră prin tractate, varu și prin energia și moderatiora practică și totu de odata a cere respectul legăturilor internaționale.

Adunarea, Mari'a Tea, și cu această ocazie, renoiesce expresiunea intregului seu devotamentu către August'a Persoana și către dinastia Mariei Te.

Sa trăiesci Mari'a Tea!

Sa trăiesca Mari'a Tea Dómna!

Domnitorul respondindu, a rostitu următoarele :

Domnule presedinte, domnilor deputati, Ve multiamescu pentru sentimentele sincere ce mi esprimăti. Văcea tieri o voi asculta totu-deun'a cu bagare de séma, și ve repeta, cu această ocazie, ca datoria Mea de a indeplini scopul ce provadă și încrederea națiunii mi-a desemnatu, va fi mai pre susu de ori-ce considerație.

Asceptu, domnilor deputati, că sa nu amu de cătu a me felicită — că și pâna acum — de binevoitoriu concurșu ce, speru, ca ve-ti urmă alu dă silintielor guvernului meu care, la rendul seu, nu se va departă nici odata dela datoria ce are de a apără interesele statului și a mantiene principiul armoniei poterilor. Astu-feliu; dloru vomu conduce destinele României pre calea cea mare.

Fiți bine încredințati ca semtimo, atâtă Eu cătu și Dómna o adeverata placere primindu urările ce Ne vinu din partea mandatarilor națiunii.

Varietăți.

* * * O suma de corespondințe din toate părțile tieri relative la serbarea onomastică din 30 Noiembrie a Archipastorului nostru ne venira spre publicare, cari inse din lipsa spațiului trebuie să le amintim numai sumariter, despre cari rogămu pre on. corespondenți a ne scusă și a nu ne luă în nume de reu ca nu potemu satisface dorințelor lor cari suntu de altmintera identice cu ale noastre.

* * * (+) Simionu Brateanu parochulu din comună biserică Potociu, Protopresbiteratul gr. or. alu Turdei superiore, după un morb indelungat de tifus a repausat in 1 Decembre 1872 in anul 57 al etati și al 24 al preotiei sale. Doilea acestui adeveratu parinte susține că la porta cu mare întristare a înimii vaduviu preotesa a versu în prelungă cu trei feori și două fete remasă orfani. Intre acești orfani, sperantă și radiamolu acetei familie adunca întristate, este fiul seu mediu, Mihailu Brateanu, clericu abs. și candidat de preotia in aceea parochia. Ceremonialulu funebralu au avut locu in biserică locale in 3 Decembrie. Serviciul funebralu s'a sevirsit sub pontificatul Par. Popu onorariu Iosifu Brancovanu cu asistență alorū preotii. Cuventul funebralu s'a rostitu de catra Par. Galathionu Siagau din Idicelu; iera șertaciuile de către par. Pantificatoru. Poporul din Potociu așa că la sfârșitul preotu, cum adevăratu parinte evlaviosu și stimatul de toti. Poporul din Potociu se așa că la sfârșitul preotu, căci de un tempu indelungat nu s'a severisit slitoria in aceea comună, și — respectivă Administrația poporului — de-să a fostu avisata — n'a dispus cele necesarie nici pentru înmormantarea repositorului parochu; nici au denumită — pâna la chirotonirea candidatului, — unu preotu administratoru, alătu pentru ca asișă prescriu canonele, cătu și mai verosu că sa măngăie una poporu lipsit u totalu de cele Dumnedieșesi.

* * * (Stilu Transcarpatinu). Unu diuaru de prestă Carpati publica unu articulu de fondu sub următoriul titlu „Eshalatui miasmatic din balta cea negăa a ortodochs-iei ultramontane.“ (!!) Sa se observe cuventul ortodoxiei că

sa-i iasa la lumina cuventulu ochs a deca boula! Noi credem ca ori care ceteriori trebuie in acela titlu sa recunoască boula și fără a desface cuventul ortodoxiei.

„Cur. d. Iassi.“

Dev'a, 5 Decembre st. v. 1872.

Domnului Dobo de Rusică!

Scrierea domniei tale in „Teleg. Rom.“ nr. 91 a anului curentu despre mine in interesul adevărului, și pentru aperarea onorei mele me indatorizează și sileșe a me mai declară și eu.

D-ta afirmă și acum, și vrei a face lumea să crede nu numai, ca eu a-si și falsificato unu conclușu protocolar comunala in Sibotu, a deca celu sub nr. 19/1870, — ci, după declaratiunea mea, provocată de d-ta, in nr. 88 și 89 a „Teleg. Rom.“ cu obrăscia imperilente cumca eu singuru azi si recunoscute falsificarea respectiva mie imputata. Unde, și cându amu recunoscute eu vre-o data falsificarea mie imputata?

Déca d-ta deduci din declaratiunea mea data in „Teleg. Rom.“ nr. 88 și 89, comea eu azi si recunoscute falsificarea, — apoi cu d-ta nu e de a vorbi, ba nici prin scrisore a-si face omulu tréba.

D-ta afirmă ; 1. cumca eu am conceputu conclușul sub nr. 19 — care aru si falsificatu, — in Orastia, unde amu dusu protocolul ; 2. cumca azi si dusu protocolul satului cu mine la Orastia, unde a-si si facuto conclușul.

Faptele aceste amendoue nu sunt de nici o insemnătate. Dus'amu eu protocolul cu mine să ba — si facut'amu eu conceptul, său Maniu — totu atât'a.

Déca aru si adeverate, nu azi avé cauza de a le negă, că fapte ale mele.

De mai mare insemnătate 'mi e afirmatiunea d-tale — din punctul de vedere a adevărului, s'aui a minciunei. Eu conceptul scrisu de Maniu in protocolu nu i l'amu facuto, nici nu l'amu vedutu pâna in 5 Apr. cu ocazia verificării. Apoi protocolul satului inca nu i l'amu fostu dusu la Orastia. Prin urmare afirmatiunea d-tale in privintia conceptului si a protocolului e o minciuna găla, darea nestrucțioasă si nevătematore.

Eu de minciuna numai că atare me miru. Odoră prin astă vrei d-ta a face lumea sa-ți crede, cumca d-ta le sei totu meruntisiurile ; că apoi să poti face pretensiune la credința și in privintia minciunilor mai insemnate, de cari voiu areță unele mai incolo, și precum e și cea de deasupr'a ?

Ce se atinge de insasi falsificare, după părere d-tale ; déca aru si chiaru asiă, precum vrei d-ta sa sia adeca :

„Comca in protocolul — numai conceputu (ori de cine) inse inca de nime susbserisu, ei numai pregatită sta scrisu expresu : ca comunitatea poftesce că Nagy ne avendu dreptu aluăacei 12 fl. pentru cuartiru și a idăla Fejér s-a-i întorci in de repte casei alodiale.“

Si apoi in conceptul facutu de mine in 5 Aprilie 1870 cu ocazia verificării de protocolul susu-citatu — facendu-se modificație sta asiă :

„Reprezentantia comunală împreună cu antistele comunale Ioanu Viorel și etc. nu va face nicio dificultate în contrăsumei ipomenite.“

Totu-si vorba de verificare nu poate fi. Déca o astu-feliu de faptă e falsificare ; apoi de căte ori, la adunările scaunale, comitatene, la universitatea din Sabiu, la dietele tieri, la senatul imperial, cu ocazia verificărilor de protocoale despre sedințele treiunie, se fac schimbări in concepțile pregătite de notari — totu-deun'a se aru face falsificări de astea, de cari me invioiesci domnia-tea, si magistratul din Orastia.

Domnia-tea ai protocolul originalu in Sibotu sub dispositiune. Uita-te in elu, si te vei convinge, cumca conclusulu si propunerea mea facuta in sieintia comunala, e scrierea notariului Maniu — apoi urmăda scrierea mea din 5 Aprilie 1870 impreuna cu subscrizerile originale ; si vei vedea, cumca scrierea mea cuprinde in sine schimbările facute de reprezentantia comunala cu ocazia verificării.

(Va urmă)